

Tájékoztató az egyes engedélyezési, illetve nyilvántartásba vételi eljárások során leggyakrabban felmerülő, a Magyar Nemzeti Bank (MNB) gyakorlatát érintő kérdésekkel kapcsolatban

Az ügyfelek számos kérdéssel fordulnak az MNB-hez az egyes engedélyezési eljárások során, főként bizonyos feltételek igazolására vonatkozó jogszabályi rendelkezések értelmezését illetően. Az MNB ezen tájékoztatóban az engedélyezési eljárás megkönnyítése céljából összegyűjtötte azokat a témaköröket, amelyekkel kapcsolatban a legtöbb kérdés merült fel a piaci szereplők részéről. A jelen tájékoztatóban ismertetett gyakorlat, a kérdésekre adott válaszok csupán orientáló jellegűek, végleges döntés az eset összes körülményeinek ismeretében hozható. Külön felhívjuk szíves figyelmüket a **külföldi okiratok elfogadását** szabályozó részre.

I. A vezetői gyakorlat

Az engedélyezési, illetve nyilvántartásba vételi eljárás során gyakran merült fel értelmezési kérdésként, hogy a vezetői gyakorlat fogalmát az MNB hogyan értelmezi.

1.1 Az MNB elfogadja vezetői gyakorlatként:

- a felügyelt intézményeknél vezető állású személyként betöltött pozíciót (pl.: igazgatótanácsi és felügyelő bizottsági tagság, ügyvezető, vezérigazgató, vezérigazgató-helyettes, fióktelep vezetője, vagy helyettese stb.),
- egyéb vezető pozíciót (pl.: tevékenység irányítója, üzletág irányító, back office vezető stb.),
- munkaszervezetben, hivatali szervezetben általában az osztályvezetői és a fölött betöltött pozíciót (pl.: főosztályvezető, igazgató, főigazgató, stb.),
- az előzőeken kívül bármely gazdasági társaság vezető tisztségviselőjeként szerzett gyakorlatot – pl.: Kft. ügyvezetője – abban az esetben, ha bemutatásra kerül, hogy az engedélyeztetni kívánt személy ténylegesen több embert irányított, vezetői feladatokat is ellátott velük kapcsolatban és a társaság létszáma, felépítése, irányítási struktúrája is indokolta a vezetői funkciót, egyéb esetben az MNB nem fogadja el,
- ügyvédi gyakorlatot kizárólag abban az esetben, ha bemutatásra kerül, hogy az engedélyeztetni kívánt személy ténylegesen több embert irányított, vezetői feladatokat is ellátott velük kapcsolatban és az iroda létszáma, felépítése, irányítási struktúrája is indokolta a vezetői funkciót, egyéb esetben az MNB nem fogadja el.

1.2 Az MNB nem fogadja el vezetői gyakorlatként:

- a hivatali szervezetben betöltött olyan pozíciót, amelynek pusztán az elnevezésében szerepel a "vezető" szó (pl.: vezető tanácsos),
- a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete, illetve az MNB volt vezető felügyelője, vizsgálatvezetője beosztásokat,
- az ügyvédi gyakorlatot, ha az engedélyezni kívánt személy vezető ügyvéd két-három alkalmazott ügyvéddel működő ügyvédi irodában, illetve ügyvédjelölteket irányító ügyvéd.

1.3 A vezetői gyakorlat bizonyítása

Az engedélyezési, illetve nyilvántartásba vételi eljárásban jogalkalmazási kérdéseket vetett fel annak bizonyítása, hogy a megválasztani kívánt személy megfelelő gyakorlattal rendelkezik. A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény 155. § (2) bekezdésének előírásai miatt előtérbe helyeződik a pénzügyi terület engedélyezési eljárásainál a szakmai önéletrajz beküldésének kötelezettsége, míg a biztosítási területen a munkáltatói igazolás a hangsúlyosabb követelmény. Kétség esetén azonban (pl.: a kérelmező adatai nem egyeznek a jó üzleti hírnévben foglaltakkal, illetve nem egyértelmű, hogy vezető munkakörnek minősülő tisztséget töltött-e be az adott személy) az MNB a pénzügyi és tőkepiaci területen is munkáltatói igazolást kér.

II. A felsőfokú végzettség fogalma, elfogadhatósága

Amennyiben kérdéses egy külföldi végzettség megítélése, úgy az MNB az Oktatási Hivatal Magyar Ekvivalencia és Információs Központjához, mint illetékes szakhatósághoz fordul belföldi jogsegély keretében.

Hazai végzettség megítélése tekintetében a pénzügyminiszter hatáskörébe tartozó szakképzések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2012. (VIII.27.) NGM rendeletben felsorolt OKJ-s szakképzésekkel kapcsolatos

kérdésekben a Nemzetgazdasági Minisztérium (Szakképzési és Felnőttképzési Főosztály), felsőfokú és középfokú végzettségekkel kapcsolatban az Emberi Erőforrások Minisztériuma (Felsőoktatási Főosztály, illetve a Közoktatási Főosztály), illetve a Nemzeti Felnőttképzési és Szakképzési Intézet (Tanácsadási Osztály) az illetékes belföldi jogsegély keretében.

Abban az esetben, amennyiben egy személy nyelvvizsga hiányában nem rendelkezik diplomával, illetve főiskolai oklevéllel, úgy az abszolutóriumot (végbizonyítványt) az MNB nem fogadja el, hanem megköveteli az oklevél, illetve diploma bemutatását. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (**Nftv.**) alapján ugyanis a felsőoktatási intézmény annak a hallgatónak, aki a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelményeket és az előírt szakmai gyakorlatot - a nyelvvizsga letétele, a szakdolgozat, diplomamunka elkészítése kivételével - teljesítette, és az előírt krediteket megszerezte, végbizonyítványt állít ki (abszolutórium). (*Nftv. 50. § (1) bekezdés*). A hallgató tanulmányait felsőoktatási szakképzésben, alap- és mesterképzésben, szakirányú továbbképzésben *záróvizsgával* fejezi be. (*Nftv. 50. § (2) bekezdés*). A hallgató a végbizonyítvány megszerzését követően bocsátható záróvizsgára. (*Nftv. 50. § (3) bekezdés*). A **felsőfokú tanulmányok befejezését igazoló oklevél** kiadásának előfeltétele a sikeres záróvizsga, továbbá - ha a törvény másképp nem rendelkezik - az előírt nyelvvizsga letétele. (*Nftv. 51. § (1) bekezdés*) Az oklevél olyan, Magyarország címerével ellátott közokirat, amely tartalmazza - többek között - az oklevél által tanúsított végzettségnek, szakképzettségnek a Magyar Képesítési Keretrendszer, valamint az Európai Képesítési Keretrendszer szerinti besorolását. (*Nftv. 51. § (5) bekezdés*).

III. A külföldön kiállított közokiratok és hitelesített magánokiratok elfogadhatósága (apostille, diplomáciai felülhitelesítés)

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (**MNBtv.**) 49. § (11) bekezdése alapján: „Az ügyfél - a fogyasztóvédelmi ellenőrzési eljárás kivételével - köteles az iratokat eredetiben szolgáltatni. Ha a külföldön kiállított közokirat eredetiségével vagy tartalmával kapcsolatban kétség merül fel, az MNB felhívja az ügyfelet a felülhitelesített külföldön kiállított közokirat bemutatására.”

Az idézett rendelkezés alapján külföldön kiállított közokiratok esetében azok felülhitelesített példányának bemutatását az MNB akkor kéri, amennyiben azoknak eredetiségével vagy tartalmával kapcsolatban kétsége merül fel, így az engedélyezési eljárás megindítására irányuló kérelemhez elegendő a külföldön kiállított közokirat eredeti, felülhitelesítés nélküli példányának csatolása (mellékletként feltöltése). A külföldön kiállított közokiratokkal egy tekintet alá esnek a külföldön kiállított, hitelesített magánokiratok is.

Diplomáciai felülhitelesítésről akkor beszélünk, amikor a külképviseleti hatóság kérelemre az illetékes külföldi hatóság által kiállított és hitelesített okiratot felülhitelesíti oly módon, hogy az okiraton szereplő aláírást és bélyegzőlenyomatot hitelesíti.

A diplomáciai felülhitelesítés alóli egyik kivétel a külföldön felhasználásra kerülő közokiratok diplomáciai vagy konzuli hitelesítésének (felülhitelesítésének) mellőzéséről Hágában 1961. október 5. napján kelt Egyezmény (**Apostille Egyezmény**), melynek 1. cikke meghatározza azokat a közokiratnak tekintendő dokumentumokat, melyek tekintetében a diplomáciai felülhitelesítés a Szerződő Államok között nem szükséges. Az Apostille Egyezményt az 1973. évi 11. tvr. hirdette ki Magyarországon.

Az apostille egy olyan tanúsítvány, mellyel az Apostille Egyezmény részes államának erre hatáskörrel rendelkező hatósága – rendszerint közjegyző vagy más hasonló hatáskörű hatóság – jogosult az okiratot ellátni. Ezekben az esetekben az okirat az Apostille Egyezményben részes bármely államban minden további felülhitelesítés nélkül felhasználható.

Azon államok felsorolása, amelyek esetében apostille tanúsítvánnyal fogadhatóak el a külföldi okiratok, az alábbi linken található meg: http://www.hcch.net/index_en.php?act=conventions.status&cid=41

Egyéb, kétoldalú nemzetközi szerződés alapján fennálló további mentesség: A korábbi Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (**KIM**) egyeztetést folytatott a francia Igazságügyi Minisztériummal a francia hatóságok, illetve az osztrák Európai és Nemzetközi Ügyek Minisztériumával az osztrák hatóságok által kiállított közokiratok, illetve hivatalos

záradékkal ellátott magánokiratok apostille tanúsítvánnyal való felülhitelesítésének tárgyában. A KIM tájékoztatása értelmében

- a Magyarország és Franciaország között létrejött jogsegélyszerződés (kihirdette az 1982. évi 3. tvr.) 17. cikke alapján a francia hatóságok által kiállított közokiratok, valamint hivatalos záradékkal ellátott magánokiratok, valamint
- a Magyarország és Ausztria között létrejött jogsegélyszerződés (kihirdette az 1967. évi 24. tvr.) 22. és 23. cikke alapján az osztrák hatóságok által kiállított közokiratok, valamint hivatalos záradékkal ellátott magánokiratok az MNB eljárásaiban történő felhasználásuk alkalmával mentesülnek az apostille tanúsítvánnyal való felülhitelesítés alól.

IV. Az idegen nyelvű okiratok fordítása

Az MNBtv. 50. § (1) bekezdése alapján *„az MNB eljárása során - ellenérdekű ügyfél hiányában - eltekinthet a magyar nyelv kötelező használatától és az iratok magyar nyelven történő benyújtásától. Az MNB ebben az esetben előírhatja az iratokról magyar nyelvű összefoglaló elkészítésének kötelezettségét.”*

Az Mnb tv. 50. § (3) bekezdése alapján azonban *„az (1) bekezdés nem alkalmazható az alapítási, a tevékenységi engedélyezési, valamint a minősített befolyás megszerzésére irányuló eljárásokban, amelyek során az ügyfél köteles az iratok hiteles magyar nyelvű fordítását biztosítani.”*

4.1. Az MNBtv. 50. § (3) bekezdése által meghatározott esetekben tehát kötelező magyar nyelvű hiteles fordítás, melyet a szakfordításról és tolmácsolásról szóló 24/1986. (VI. 26.) MT rendelet 5. §-a alapján csak az Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda (**OFFI**) jogosult kiadni. Így az ügyfél hiteles magyar fordításban köteles beadni az alapítás, a tevékenység, valamint a minősített befolyásszerzés engedélyezéséhez szükséges dokumentumokat. Ettől az MNBtv. rendelkezései miatt eltekinteni nem lehet.

4.2. Az MNBtv. 50. § (3) bekezdése által nem szabályozott eljárásokban az alábbi lehetséges esetek merülhetnek fel:

- az MNB eltekint a fordítástól az MNBtv. 50. § (1) bekezdése alapján, illetve csak magyar nyelvű összefoglaló elkészítését kéri,
- az MNB fordítást kér. /Ebben az esetben is köteles az MNB hiteles OFFI fordítást kérni./

V. A büntetlen előélet igazolása

A bűnügyi nyilvántartási rendszerrel, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény (Bnytv.) 71.§-ának rendelkezései alapján 90 napnál nem régebbi - eredeti vagy hiteles másolatban - hatósági erkölcsi bizonyítvány benyújtása szükséges az alábbi tartalommal:

- büntetlen előéletű,
- nem áll közügyektől eltiltás hatálya alatt,
- nem áll foglalkozástól eltiltás hatálya alatt.

A kérelmező erre irányuló kérelme esetén a bűnügyi nyilvántartó szerv a hatósági erkölcsi bizonyítványt a kérelmező által megjelölt belföldi címzett részére kézbesíti.

A biztosítási és a pénzügyi engedélyezési eljárásokban a Bnytv. hivatkozott rendelkezése alapján kiállított hatósági erkölcsi bizonyítvány csatolása szükséges a vonatkozó biztosítási és pénzügyi ágazati jogszabályhelyek által előírt szűkített tartalommal.

A tőkepiac területén az olyan engedélyezési és nyilvántartásba vételi eljárásokban, ahol a jó üzleti hírnév igazolása törvényi előírás – különös tekintettel a befektetési alapkezelő ügyvezetőjére, az igazgatósága elnökére és tagjaira stb. –, a büntetlen előélet igazolására a Bnytv. 71. §-ának rendelkezései alapján 90 napnál nem régebbi bővített tartalmú, hatósági erkölcsi bizonyítvány benyújtása szükséges. A bővített tartalmú hatósági erkölcsi bizonyítványban igazolni kell a kérelmező büntetlen előéletét és azt, hogy sem közügyektől, sem foglalkozástól eltiltás hatálya alatt nem áll.

Az olyan tőkepiaci engedélyezési eljárásokban, ahol a jó üzleti hírnév igazolása nem szükséges, szűkített tartalmú – azaz csak az adott ágazati jogszabályokban meghatározott bűncselekményi körre kiterjedő büntetlen előélet igazolásáról szóló – a Bnyt. hivatkozott rendelkezése alapján kiállított hatósági erkölcsi bizonyítvány csatolása szükséges.

2018. április